

**Як справи?
Українсько-словацький словник**

**Ako sa máš?
Ukrajinsko-slovenský slovník**

Центр для європейської політики
Фундація для підтримки громадянських активностей
Норвезький фінансовий механізм
Управління Уряду СР

2010

Учасники проекту:

Герцог Юрій, Годована Мирослава, Гулей Марія, Касинец Наталия,
Костюк Мирослава, Мазютинець Габріела, Примак Віра,
Пришляк Ольга

Helena Bondrová, Oľga Čičvákova, Mária Čižmárová, Mária Holomá-
ňová, Daniela Komanická, Tatiana Marušinová, Ľubomíra Millá,
Mikuláš Petrašovský, Iveta Svítková

У підготовці та завершенні словника брали участь / Na tvorbe
a finalizovaní slovníka participovali:

Martina Bendíková, Adam Liberčan, Ivan Jackanin, Kristína Košková,
Peter Križan, Bohdana Marecová, Zuzana Mrvová, Milan Vetrák

Зміст / Obsah

Вступ / Úvod	4
Джерела / Zdroje, pramene	8
Європейська інтеграція / Európska integrácia (українсько-словацький словник)	11
Жаргонні вирази / Slangové výrazy (українсько-словацький словник)	40
Омоніми та слова подібного звучання / Homonymá a podobne znejúce slová (словацька частина, сторінка 62)	

Вступ

Закарпаття і Словаччина аж до половини ХХ століття не розділяли кордони, оскільки вони були складовою частиною однакових державних формацій. В рамках проекту Центру для європейської політики «Школа без кордонів» ми під час чотирьох семінарів з липня 2009 р. до травня 2010 р. обговорювали і творили із сімнадцятьма вчителями шкіл районів, в яких навчається словацька і українська мови, те, що нас об'єднує і розділяє. У нас подібні звичаї, страви, фольклор, з'єднують нас гори, ріки і багато видатних особистостей, які діяли на території, яку в сучасному розділяє зовнішній кордон Європейського Союзу. Згаданий проект ми здійснювали в рамках блокового гранту «Відчиняємо двері для нових можливостей співпраці» Норвезького фінансового механізму, за фінансової співучасті Управління Уряду СР, опосередкованого Фондацією на підтримку громадянських активностей. Основна мета проекту – розвивати контакти і співпрацю по обох боках кордону.

Протягом двох років, коли ми разом працювали, водночас взаємно спізнавалися і знаходили новий кут зору на Східню Словаччину і Закарпаття. Ми часто собі навіть не усвідомлювали, коли розмовляємо по-словацьки, а коли по-українськи. Ми були здивовані, що слова, які в обох мовах звучать однаково, мають зовсім інше значення. З великої кількості слів, з якими ми зустрічалися, було створено словник – як навчальний посібник

для тих, у яких є друзі, колеги чи гості по той бік кордону. У нас не було амбіцій створити академічний або перекладний словник, але наблизити мову сусідів усім, хто бажає вивчити її або хоча б зрозуміти її.

Словник призначений вчителям української мови у Словаччині й вчителям словацьких шкіл в Україні, учням і студентам цих основних, середніх та вищих шкіл, позаурядовим організаціям, туристичним інформаційним центрам і вибраним готелям регіону, відвідувачам яких буде до диспозиції цей матеріал. Словник пропонуємо і підприємцям, заступникам регіональних і місцевих органів самоврядування та організаціям третього сектора по обох боках кордону – отже, суб'єктам, які здійснюють міжкордонні активності найрізноманітнішого характеру.

Словник складається з трьох розділів – вносить вибрані вислови з галузі європейської інтеграції, сленгу, омонімів та слів подібного звучання. Розділ «Європейська інтеграція» виходить із словників, які до диспозиції на веб-сторінці Делегації Європейської комісії у Києві. До окремих гасел додано їх англійський еквівалент, оскільки англійська мова в євроінтеграційній термінології є доповідною мовою.

Вирази у розділах «Сленг», «Омоніми та слова подібного звучання» вибрали учасники проекту разом зі своїми учнями та студентами. У цих двох розділах наведено для прикладу речення, як практичний взірець живої розмовної мови.

Розділ «Омоніми та слова подібного звучання» упорядкований

за латинським алфавітом. Піктограма '≅' за словами означає, що йдеться про слова, які найчастіше можна зустріти у словацькій та українській мовах, і їх значення – однакове, тотожне.

У згоді з учасниками проекту ми домовились, що наголос українських слів не будемо визначати.

Подяка належить Фундації ім. Конрада Аденауера за фінансову підтримку проекту. Наша подяка належить також фірмі «SESO», т.о.в. та «IPEC Projekt, s.r.o.», т.о.в. за фінансову допомогу при друкуванні словника.

Віримо, що словник буде внеском для кращого вивчення обох мов та при підготовці проектів, але й під час щоденної міжкордонної співпраці.

*Зузана Мрвова, Каміл Сладек, Александра Стара,
члени реалізаційного колективу проекту «Школа без кордонів»*

Джерела / Zdroje, pramene

- BUNGANIČ, P.: *Slovensko-ukrajinský slovník*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1985. 688 strán. ISBN 67-526-85
- БУСЕЛ, В. Т.: *Великий тлумачний словник сучасної української мови*. – Київ, Ірпінь: Перун, 2007. – 1736 с.
ISBN: 966-569-013-2
- Чесько-український словник*. У двох томах. Київ, Наукова думка 1989. ISBN 5-12-000145-9 (т.1), ISBN 5-12-001262-0 (т.2).
- ČIŽMÁROVÁ, M., KUNDRÁT, J.: *Ukrajinsko-slovenský slovník pre základné a stredné školy*. Prešov: Exco 2003. 352 s. ISBN 80-89022-27-8
- FILKUSOVÁ, M.: *Rusko-slovenský a slovensko-ruský vreckový slovník*. Bratislava. SPN – 1977, 815 s.
- КОЧЕРГАН, М.: *Словник російсько-українських міжмовних омонімів*. – К.: Академія, 1997. 400 с. ISBN 966-580-006-X
- Krátký slovník slovenského jazyka*. 4., doplnené a upravené vyd. Bratislava: Veda 2003. 988 s. ISBN 80-224-0750-X
- KURIMSKÝ, A. – ŠIŠKOVÁ, R. – SAVICKÝ, N.: *Ukrajinsko-český slovník*. I. a II. diel. Praha, Academia, nakladatelství Akademie věd ČR 1996. ISBN 80-200-0144-1 (1.zv.), ISBN 80-200-0157-3 (2.zv.).
- Slovník slovenského jazyka*. Red. Š. Peciar. Bratislava: Vydavateľstvo SAV, 1959 – 1968. 6 zv.
- Slovník súčasného slovenského jazyka (A – G)*. Red. K. Buzássyová – A. Jarošová. Bratislava: Veda, 2006. ISBN 80-224-0932-4
- Словник сучасного українського сленгу*. Упорядник Т.М.Кондратюк.

- Харків: Фоліо, 2006. – 350 с. ISBN 966- 03-3268-8
- Словник української мови: В 11 т. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. – Київ: Наукова думка, 1970–1980.
- СТАВИЦЬКА, Л.: Апро, жаргон, сленг. Соціальна диференціація української мови. – Київ: Критика, 2005. – 464с.
- СТАВИЦЬКА, Л.: Український жаргон. Київ: Критика, 2005. 336 с.
- ŠIŠKOVÁ, R., SAVICKÝ, N.: Ukrajinsko-český a česko –ukrajinský slovník. Voznice, Leda s.r.o. 2008, 1026 s., ISBN 978-80-7335-113-7
- Velký rusko-slovenský slovník*. 1. – 5. díl. Bratislava: SAV, 1960 –1970.
- Velký slovensko-ruský slovník*. 1. – 6. díl. Bratislava: VEDA, 1979 –1995.

Internet

- <http://www.slovnyk.net/>
- <http://slovník.juls.savba.sk/>
- http://ec.europa.eu/delegations/ukraine/documents/virtual_library/44_dictionary_eu_uk.pdf
- http://ec.europa.eu/delegations/ukraine/documents/virtual_library/08_eu_dictionary_uk.pdf
- http://ec.europa.eu/delegations/ukraine/documents/virtual_library/09_glossary_en.pdf
- http://ec.europa.eu/delegations/ukraine/more_info/virtual_library/index_en.htm

Європейська інтеграція

Українсько-словацький словник

acquis communautaire;

доробок Спільноти

acquis communautaire

acquis communautaire

(právne normy a princípy

[zásady] Spoločenstva)

акція/захід

action/activity

akcia / aktivita / činnosť

Амстердамський

Договір (Ніцький,

Маастрихтський,

Римський, Лісабонська

угода etc.)

Treaty of Amsterdam (Nice,

Maastricht, Rome, Lisbon etc.)

Amsterdamská zmluva (Zmluva

z Nice, Maastrichtská, Rímska,

Lisabonská atď).

**аналіз СВОТ (сильних,
слабких, можливостей,
небезпек)**

*SWOT analysis (of the strengths,
weaknesses, opportunities,
threats)*

analýza SWOT (silných stránok,
slabých stránok, príležitostí,
hrozieb)

багатомовність <i>multilingualism</i>	viacjazyčnosť / mnohojazyčnosť / multilingvalizmus
батьки-засновники <i>founding fathers</i>	otcovia zakladatelia
біографія, Curriculum Vitae (CV) <i>Curriculum Vitae (CV)</i>	Curriculum Vitae (CV), životopis
вартість проекту <i>project costs</i>	náklady projektu
взірцевий досвід; взірцева практика <i>best practice</i>	dobré (praktické) príklady
візова політика <i>visa policy</i>	vízová politika
вільний рух осіб, товарів, послуг та капіталу <i>free movement of persons, goods, services and capital</i>	voľný pohyb osôb, tovaru, služieb a kapitálu

вільний рух осіб; вільне пересування осіб; вільне переміщення осіб <i>free movement of persons</i>	voľný pohyb osôb
внесок <i>inputs</i>	vstupy
внутрішній ринок <i>internal market</i>	vnútorný trh
вплив <i>impact</i>	dopad / dosah
вступ (до Союзу); приєднання (до установчих Договорів)	vstup (do EÚ), pripojenie (k EÚ, k zmluvám)
втілення <i>implementation</i>	uskutočnenie, realizácia, implementácia
вчительська мобільність; мобільність учителів <i>teacher mobility</i>	mobilita učiteľov

гармонізація законодавства <i>harmonization of legislation</i>	harmonizácia / zosúladenie legislatívy
Голова (Комісії; Європейської Ради) <i>President [of the Commission; of the European Council]</i>	predseda (Komisie, Európskej rady)
громадяни третіх країн <i>non-EU nationals</i>	štátni príslušníci tretích krajín
громадянство Союзу <i>citizenship of the Union</i>	občianstvo Únie
гуртування; згуртованість <i>cohesion</i>	súdržnosť / kohézia
державна / країна, що вступає [до ЄС] <i>accession state; acceding state (country)</i>	pristupujúci štát / krajina

держава-член, що отримує допомогу; держава-член – бенефіціар <i>beneficiary member state</i>	prijímající členský stát
держави-члени <i>members states</i>	členské státy
дефіцит демократії <i>democratic deficit</i>	demokratický deficit
директива; директива <i>directive</i>	smernica
добові <i>daily subsistence allowance</i>	(denné) diety
добросусідство <i>good neighbourliness</i>	dobré susedstvo / politika dobrých susedských vzťahov
договір про вступ; договір про приєднання <i>treaty of accession</i>	zmluva o pristúpení

**Договір про
Європейський Союз (ДЄС)**

Treaty on European Union (TEU)

Zmluva o Európskej únii (ZEÚ)

**Договір про заснування
Європейської Спільноти
(ДЄСп)**

*Treaty Establishing the European
Community (EC Treaty, TEC)*

Zmluva o založení Európskeho
spoločenstva (Zmluva o ES, ZES)

додаток
addendum

doplňok, dodatok

дозвіл на проживання
residence permit

povolenie na pobyt

Європа-фортеця
"Fortress Europe"

pevnosť Európa

**Європейська Комісія
(Комісія)**
*European Commission (The
Commission)*

Európska komisia (Komisia)

Європейська політика сусідства (ЄПС) <i>European Neighbourhood Policy (ENP)</i>	Európska susedská politika (ESP)
Європейська політична співпраця <i>European political cooperation</i>	Európska politická spolupráca
Європейська Рада <i>European Council</i>	Európska Rada
Європейська Спільнота (ЄСп) <i>European Community (EC)</i>	Európske spoločenstvo (ES)
Європейська спільнота з вугілля та сталі (ЄСпВС; ECSC) <i>European Coal and Steel Community (ECSC)</i>	Európske spoločenstvo uhlia a ocele (ESUO)
Європейська стратегія безпеки <i>European security strategy</i>	Európska bezpečnostná stratégia

Європейська хартія регіональних мов та мов меншин <i>European Charter for Regional or Minority Languages</i>	Európska charta regionálnych alebo menšinových jazykov
Європейський Банк Реконструкції та Розвитку (ЄБРР) <i>European Bank for Reconstuc- tion and Development (EBRD)</i>	Európska banka pre obnovu a rozvoj (EBOR)
європейський комісар <i>European Commissioner</i>	európsky komisár / člen európskej komisie
Європейський Парламент <i>European Parliament</i>	Európsky parlament
Європейський соціальний фонд (ЄФ; ESF) <i>European Social Fund (ESF)</i>	Európsky sociálny fond (ESF)
Європейський Союз (ЄС) <i>European Union (EU)</i>	Európska únia (EÚ)

Європейський фонд регіонального розвитку (ЄФРР; ERDF) <i>European Regional Development Fund (ERDF)</i>	Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR. ERDF)
Європейський Центральний Банк (ЄЦБ) <i>European Central Bank (ECB)</i>	Európska centrálna banka (ECB)
Європейські спільноти <i>European Communities (the European Communities)</i>	Európske spoločenstvá
єдиний ринок <i>single market</i>	jednotný trh
життєздатність <i>sustainability</i>	udržateľnosť
загальні цілі <i>overall objectives</i>	celkové ciele / zámery

заморські країни та території; (ЗКТ; ОСТ) <i>Overseas Countries and Territories (OCTs)</i>	zámorské krajiny a územia (ZKÚ)
засадничі права <i>fundamental rights</i>	základné práva
засадничі свободи <i>fundamental freedoms</i>	základné slobody
засадничі цінності ЄС <i>fundamental values of EU</i>	základné hodnoty EÚ
затрати, що відшкодовуються <i>reimbursable costs</i>	náklady na preplatenie / úhradu
захист авторських прав <i>intellectual property protection</i>	ochrana duševného vlastníctva
захист внутрішньої безпеки <i>safeguarding of internal security</i>	zabezpečenie / zaistenie vnútornej bezpečnosti

захід Спільноти “Грюндтвіг” <i>Grundtvig action (measure)</i>	program Grundtvig
захід Спільноти “Еразм” (ERASMUS) <i>Erasmus action (measure)</i>	program Erasmus
захід Спільноти “Коменський” <i>Comenius action (measure)</i>	program Comenius
зацікавлені учасники <i>stakeholders</i>	zainteresované strany
заява <i>application</i>	žiadost'
заява на вступ; заява на приєднання <i>application for accession</i>	žiadost' o vstup (členstvo) do (v) EÚ
звіт про виконання робіт <i>completion report</i>	správa o ukončení projektu

інституційна побудова <i>institution building</i>	budovanie inštitúcií
колони Європейського Союзу; стовпи Європейського Союзу <i>pillars of the European Union</i>	piliere Európskej únie
контроль на внутрішніх кордонах <i>internal border controls</i>	kontroly na vnútorných hraniciach
країна-заявник, країна-заявниця; країна-аплікант, країна-аплікантка <i>applicant country</i>	uchádzačská krajina
країна-кандидат/країна-кандидатка <i>candidate country</i>	kandidátska krajina
країни-сусіди; сусідні країни <i>neighbouring countries</i>	susedské krajiny

критерії вступу / приєднання (Копенгагенські критерії) <i>accession criteria (Copenhagen criteria)</i>	kritériá / podmienky pre vstup do EÚ (Kodanské kritériá)
культурне розмаїття <i>cultural diversity</i>	kultúrna rôznorodosť
культурні мережі <i>cultural networks</i>	kultúrne siete
мета <i>objective</i>	cieľ
митна інформаційна система (MIS; CIS) <i>customs Information System (CIS)</i>	colný informačný systém (CIS)
митна співпраця <i>customs cooperation</i>	colná spolupráca
митна територія Спільноти <i>customs territory of the Community / Community's customs territory</i>	colné územie spoločenstva

МИТНЕ ЗАКОНОДАВСТВО; МИТНЕ ПРАВО <i>customs legislation</i>	colné predpisy; colná legislatíva
МИТНИЙ СОЮЗ <i>customs union</i>	colná únia
МИТНІ ОРГАНИ <i>customs authorities</i>	colné orgány
МИТО <i>customs duties</i>	clo, colné poplatky
МІГРАЦІЯ <i>migration</i>	migrácia
МІЖКУЛЬТУРНЕ ПОРОЗУМІННЯ <i>intercultural understanding</i>	medzikultúrne porozumenie
МІСЦЕВА ВАЛЮТА <i>local currency</i>	miestna mena
МОБІЛЬНІСТЬ <i>mobility</i>	mobilita

МСП (малі та середні підприємства) <i>SME (Small and medium-sized enterprise)</i>	MSP (malé a stredné podniky)
навички / фах <i>skills</i>	zručnosti
наддержавний; наднаціональний <i>supranational</i>	nadnárodné
найменш заможні регіони <i>least-prosperous regions</i>	najmenej prosperujúce regióny
найменш розвинені країни (НРК; LDC) <i>least developed countries (LDC)</i>	najmenej rozvinuté krajiny
національна ідентичність держав-членів <i>national identity (-ies) of the Member States</i>	národná identita (národné identity) členských štátov

національне та регіональне розмаїття <i>national and regional diversity</i>	národná a regionálna rozmanitosť / diverzita
національність; громадянство; державна належність <i>nationality</i>	štátna príslušnosť / národnosť
неурядові організації (НУО) <i>NGO's (Non-governmental Organisations)</i>	mimovládne organizácie (MVO)
неформальна освіта <i>non-formal education</i>	neformálne vzdelávanie
нова політика сусідства <i>new neighbourhood policy</i>	nová susedská politika
об'єднаний у своєму розмаїтті; тут: (Європа), об'єднана у своєму розмаїтті <i>united in its diversity</i>	zjednotení v rozmanitosti

обігові витрати <i>operating costs</i>	prevádzkové náklady
організації приватного сектору <i>private sector organisation</i>	organizácie súkromného sektora
орган-наймач <i>contracting authority</i>	zmluvný orgán
освітня інформаційна мережа Європейської Спільноти "Євридика" (EURYDICE) <i>Education Information Network in the European Community (EURYDICE)</i>	Informačná sieť o vzdelávaní v Európskom spoločenstve (EURYDICE)
отримувач (бенефіціар) <i>beneficiary</i>	prijemca
оцінка <i>evaluation</i>	hodnotenie, evaluácia
оцінка <i>appraisal</i>	posúdenie

Пакт про стабільність і зростання <i>Stability and Growth Pact</i>	Pakt stability a rastu
переговори/перемовини щодо вступу/приєднання; <i>accession negotiations</i>	prístupové rokovania
передача ноу-хау <i>transfer of know-how</i>	odovzdávanie know-how
передвступна допомога; передприєднавча допомога <i>pre-accession aid</i>	predvstupová pomoc
передприєднавчий структурний інструмент (ПСІ, ISPA) <i>Instrument for Structural Policies for Pre-Accession (ISPA)</i>	Predvstupový nástroj štruktúrálnej politiky / Nástroj štruktúrálnej politiky v predvstupovom období (ISPA)
підрядник <i>contractor</i>	kontraktor, zmluvná strana

підтвердження, згода <i>endorsement</i>	potvrdenie, súhlas
платіж <i>payment</i>	platba
позаформальна освіта <i>informal education</i>	informálne vzdelávanie
політика сусідства <i>neighbourhood policy</i>	susedská politika
політика щодо довкілля; екологічна політика <i>environment policy</i>	politika životného prostredia, enviromentálna politika
послідовний рамковий підхід <i>logical framework approach</i>	logický rámcový prístup / metóda
постачання <i>supplies</i>	dodávky / zásobovanie
поточний звіт <i>progress report</i>	správa o pokroku

поширення; поширювання; ширшення (інтеграції) <i>widening (of integration)</i>	rozširovanie (integrácie)
права людини <i>human rights</i>	ľudské práva
правила перебування <i>conditions of residence</i>	podmienky pobytu
право вільно пересуватися та перебувати (на території держав-членів) <i>right to move and reside freely (within the territory of the Member States)</i>	právo voľne sa pohybovať a zdržiavať (na území členských štátov)
право Спільноти; спільнотове право <i>Community law</i>	právo Spoločenstva
претендент <i>applicant</i>	aplikant, žiadateľ

приймальна спроможність (ЄС); готовність отримувати сприяння <i>absorption capacity; absorptive capacity</i>	absorpční kapacita (EÚ)
принципи субсидіарності і пропорційності <i>principles of subsidiarity and proportionality</i>	princípy / zásady subsidiarity a proporcionality
припущення <i>assumptions</i>	predpoklady
програма “Сократ” (SOKRATES) <i>SOCRATES programme</i>	program SOKRATES
Програма дій Європейської Спільноти зі студентської мобільності (“Еразм”) <i>European Community Action Scheme for the Mobility of University Students (ERASMUS)</i>	Akčný program Európskeho Spoločenstva na podporu mobility univerzitných študentov (Erasmus)

**програма сприяння
культури (“Калейдоскоп”,
“Аріадна”, “Рафаель”)**

*cultural programme (“Kaleidos-
cope”, Ariane, Raphael)*

kultúrny program (Kaleidos-
cope, Ariane, Rafael)

**програма ТЕМПУС
(TEMPUS)**

TEMPUS programme

program TEMPUS

**Програма технічної
допомоги країнам СНД та
Монголії (TACIS)**

*Technical Assistance for the
Commonwealth of Independent
States (TACIS)*

Technická pomoc Spoločenstvu
nezávislých štátov (TACIS)

прозорість
transparency

transparentnosť

пропозиція
offer

ponuka

простір євро; зона євро
euro zone (euro area)

eurozóna

професійна підготовка
training

tréning

**процес стабілізації
та асоціації; процес,
спрямований на
стабілізацію та асоціацію
(з країнами Західних
Балкан)**

*Stabilisation and Association
Process (concerning Western
Balkans)*

stabilizačný a asociačný proces
(týka sa západného Balkánu)

Рада
Council (The Council)

Rada

**Рада Європейського
Союзу**
Council of the European Union

Rada Európskej únie

**Рада Європейського
Союзу (Рада міністрів)**
*Council of the European Union
(Council of Ministers)*

Rada Európskej únie (Rada
ministrov)

Рада Європи
Council of Europe

Rada Európy

регіони у скруті
disadvantaged areas

znevýhodnené územia

результати
results

výsledky

**ринки третіх країн;
позаспільнотіві ринки**
non-EC markets

trhy tretích krajín, trhy mimo EÚ

рішення
decision

rozhodnutie

**розбіжності у рівні
розвитку регіонів**
disparities between regions

rozdiely medzi regiónmi

**розвиток людських
ресурсів**
human Resources Development

rozvoj ľudských zdrojov

розвиток села; розвиток сільської місцевості <i>rural development</i>	rozvoj vidieka
розповсюдження <i>dissemination</i>	rozširovanie
розширення <i>enlargement</i>	rozšírenie
САПАРД (Спеціальна програма з сільського господарства та розвитку села; SAPARD) <i>SAPARD (Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development)</i>	SAPARD (Špeciálny prístupový program pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka)
спільне підприємство <i>Joint Venture</i>	spoločný podnik
спільне фінансування <i>co-financing</i>	spolufinancovanie, kofinancovanie
спільні цінності (вартості) <i>shared values</i>	zdieľané / spoločné hodnoty

**Спільнотова програма
зі стимулювання
міжрегіональної
співпраці всередині ЄС
("Інтеррег"; Interreg)**

*Community programme aiming
to stimulate inter-regional coo-
peration within the EU (Interreg)*

Program Spoločenstva na
podporu medziregionálnej
spolupráce regiónov v rámci EÚ
(Interreg)

**споріднення
*twinning***

partnerstvo, partnerská spolu-
práca, twinning

**Статистична служба
Європейських спільнот
(Євростат)**

*Statistical Office of the European
Communities (Eurostat)*

Štatistický úrad Európskych
spoločenstiev (Eurostat)

**стосунки з рештою світу;
відносини з рештою світу
*relations with the wider world***

vzťahy so zvyškom sveta

**структурні фонди
*structural funds***

štrukturálne fondy

субпідрядник <i>sub-contractor</i>	subdodávateľ, subkontraktor
субсидіарність <i>subsidiarity</i>	subsidiarita
сусіди; сусідство <i>neighbourhood</i>	susedstvo
техніко-економічне обґрунтування <i>feasibility study</i>	štúdiá efektívnosti / uskutočnitel'nosti
технічне завдання <i>terms of reference (ToR)</i>	zadávacie podmienky
трансевропейські мережі; транс'європейські мережі <i>Trans-European networks</i>	transeurópske siete
транскордонний <i>cross-border</i>	cezhraničný
транскордонні культурні зв'язки <i>cross-border cultural links</i>	cezhraničné kultúrne väzby

угода <i>agreement</i>	dohoda
угода про асоціацію (до Спільноти) <i>association agreement</i>	dohoda o pridružení (k Spoločenstvu)
угода про стабілізацію та асоціацію (SAA) (з країнами Західних Балкан) <i>Stabilisation and Association Agreement (SAA) (with Western Balkan States)</i>	stabilizačná a asociačná dohoda (SAD) (s krajinami západného Balkánu)
фіксовані витрати <i>fixed costs</i>	fixné / pevne stanovené náklady
фінансова пропозиція <i>financial proposal</i>	finančná ponuka / návrh
Фонд гуртування (ФГ) <i>Cohesion Fund (CF)</i>	Kohézny fond (KF)
Хартія засадничих прав <i>Charter of Fundamental Rights</i>	Charta základných práv

Центральноєвропейська угода про вільну торгівлю (ЦЕФТА; CEFTA) <i>Central European Free Trade Agreement (CEFTA)</i>	Stredoeurópska dohoda o voľnom obchode (CEFTA)
ціложиттєва освіта <i>lifelong education</i>	celoživotné vzdelávanie
ціложиттєве навчання <i>lifelong learning (LLL, 3L)</i>	celoživotné vzdelávanie
Шенгенська інформаційна система (ШІС; SIS) <i>Schengen Information System (SIS)</i>	Schengenský informačný systém (SIS)
Шенгенський acquis; Шенгенський Доробок <i>Schengen acquis</i>	schengenské acquis (právo)

Жаргонні вирази

Українсько-словацький словник

автомат

**automaticky dostať zápočet
alebo skúšku**

Цього семестру я майже всі іспити отримав **автоматом**.

автопілот

**nevedomeľá koordinácia
pohybov**

Я вчора був настільки втомлений, що додому дійшов на **автопілоті**.

атачити

dať do prílohy, prilepiť

Мій комп'ютер довго **атачить** файл.

адмін

počítačový administrátor

Адмін встатовив на комп'ютер нову програму.

аська

ICQ

Ми з приятелем переписуємося через **аську**.

бабки

peniaze

Хотів **бабки** попросити, та не наважився.

базар

rozhovor

Я маю до тебе серйозний **базар!**

базарити

rozprávať sa

Ну скільки вже можна по телефону **базарити?**

бакси

doláre

Я купила собі шкіряну сумку всього за сто **баксів**.

балабол

človek, ktorý veľa rozpráva

Зазвичай, серед хлопців рідко зустрінеш **балаболів**, але твій брат – виняток.

балдіти

mať rôžitok

Я просто **балдію** від того, як ці актори виконують свої ролі.

бать

otec

Бать мені не дозволяє йти на дискотеку.

башка

hlava

В мене від цієї погоди так **башка** болить.

башляти

platiť

За вхід на дискотеку треба **башляти**.

беґа

auto značky BMW

Моєму другу на день народження купили круту **беґу**.

блат / по блату

protekcia

Нового директора призначено на посаду **по блату**.

бобик / бобик здох

stav psychického a fyzického vysilenia (byť vyšťavený)

Втома мене перемогла
– **бобик здох!**

бомба

**vopred vypracovaná otázka
na skúšku**

У мене були **бомби** на всі білети, але я не зміг ними скористатися.

бомж

bezdomovec

Бомжів найчастіше можна зустріти біля смітників.

ботанік

jednotkár

Ти весь час сидиш дома, як справжній **ботанік**.

боти

topánky

Гарні в тебе **боти**!

бочка / котити бочку

ohovárať niekoho

Наші сусіди завжди **котять бочку** один на одного.

братуха

brat alebo dobrý známy

Привіт, **братуха**! Як у тебе справи?

бумер

auto značky BMW

Ти бачив, який тільки що

бумер поїхав?

бурса

učilište

Завтра я не йду до **бурси**, бо

починається практика.

бутер

chlebiček

Йдемо, перехопимо по

бутеру в їдальні.

велік

bicykel

Скоро в магазин завезуть нові

спортивні **веліки**.

відмазка

výhovorka

Потрібно придумати якусь

відмазку, чому я не виконав

домашнє завдання.

відтягнутися

oddýchnuť si

Наша компанія добре

відтягнулась на природі.

відфутболити

odmietnuť

Вона **відфутболила** свого хлопця.

втикати

1. robiť niečo nepozorne, bez záujmu

Я вже дві години просто **втикав** у книжку.

2. pozerat' sa na niekoho, na niečo

Перестаньте **втикати** на мою дівчину.

втюритись

zamilovat' sa

Він **втюрився**

в однокласницю по самі вуха.

гаплик

koniec

Мені **гаплик!** Я ж нічого не вивчив!

гуляти

posielat' niekoho preč

Ти мені вже надоїв, **гуляй** звідси!

двіжняк

večierok, pártý

У новому клубі знову
двіжняк планується.

дезик

dezodorant

Ніяк не можу вибрати **дезик**.

депресняк

depresia

У моєї подруги **депресняк**.

дисер

dizertácia

Вчора я подала на
затвердження тему **дисеру**.

дискара

diskotéka

Ну що, влаштуємо після
іспитів **дискару**?

днюха

narodeniny

Мій приятель запросив мене
на **днюху**.

док

dokument

Цей **док** мені надіслали
факсом.

домашка

domáca úloha

Сьогодні я не піду гуляти,
мушу на завтра написати
домашку.

дорватись

dostať sa

На кінець-то я **дорвався**
сьогодні до чату.

дрихнути

spať

Я можу **дрихнути** 24 години
на добу.

дубак

zima, chlad

Дубак був неймовірний,
у мене зуб на зуб не попадав.

екватор

**oslava po absolvovaní
polovice vysokoškolského
štúdia**

Ми недавно відсвяткували
екватор, а все одно не
віриться, що вже два
з половиною роки позаду.

електронка

e-mail

Скинь мені документ на

електронку.

жаба / жаба давить

1. závist'

Невже його **жаба давить** за успіхи найкращого товариша?

2. chamtivost'

Директора **жаба давить** вкладати кошти фірми у нову справу.

жмот

skúpy člověk

Я не **жмот**, завжди всіх пригощаю.

жук

malé auto

Для міста **жук** – просто ідеальна машина.

забацати

usporiadať

На вихідних ми **забацаємо** вечірку в стилі хіп-хоп.

забивати

prestať sa zaujímať

Твій брат вже зовсім **забив** на навчання.

зависати¹

nachádzať sa niekde

Він кожен день **зависає** в Інтернеті.

зависати²

vypadávať (o počítači)

Мій комп'ютер постійно **зависає**.

зажигати

zabávať niekoho

Зажигати народ на вечірці буде один з найкращих діджеїв міста.

замутити

1. organizovať, urobiť

Для святкування Нового року ми мусимо **замутити** щось оригінальне.

2. začať sa s niekým stretávať

Я **замутила** з пацаном з паралельного класу.

зафрендити

pridať do zoznamu priateľov (na počítači)

Коли будеш в Скайпі, не забудь мене **зафрендити**.

з'їжджати

vyhýbať sa téme rozhovoru

Не **з'їжджай** з теми!

інет

internet

Тепер у мене на комп'ютері новий безпроводний **інет**.

інфа

informácia

Дуже дякую за **інфу** про твоє місто.

казки

nezmysly, hlúposti

Знову збираєшся розповідати мені **казки** про те, чому ти не був на уроках?

кайф

potešenie, rôžitok

Він знав, що будь-який **кайф** колись закінчується, та зараз змінювати нічого не хотів.

камчатка

**posledná lavica v triede,
v ktorej zvyčajne sedia
zlí žiaci**

Камчатка – моє улюблене
місце в класі.

капуста

peniaze

Його гаманець завжди
нафарширований **капустою**.

кафешка

kaviareň

У центрі міста замість старого
магазину побудували затишну
кафешку.

кіпішувати

zbytočne sa zperokojovať

Не **кіпішуй** ти стільки, все
налагодиться.

класний

dobrý

Вчора був **класний** концерт!

комент

komentár

Я залишив кілька **коментів**
до твоїх фотографій.

комп

počítač

Я б хотів свій **комп** продати,
а замість нього купити
новенький ноутбук.

кроси

tenisky („botasky“)

Я не пішла на фізкультуру, бо
забула **кроси**.

кумарити

žrať niekomu nervy

Мене **кумарить** реклама по
телебаченню.

круто

velmi dobre, super

Круто! Завтра їдемо
в аквапарк!

курс/в курсі

byť informovaný

Я завжди перебуваю **в курсі**
подій.

курсак

ročníková práca

Скоро кінець семестру,
а **курсак** ще не написаний.

куртяк

kabátik, bunda

Купив собі вчора модний

куртяк.

лапша / вішати лапшу

klamstvo, klamať

Не вішай мені **лапшу** на

вуха!!!

лафа

**blaženost', bezstarostný
život**

Останній день канікул

— закінчилась **лафа** для

школярів.

либа/давити либу

úsmev, usmievať sa

Набридло кожного дня цю

либу давити, бо „так треба“.

**локатор/розвісити
локатори**

ucho, odročúvať

Ти завжди свої **локатори**

розвісиш, хоч бери й мовчи!

мажор

1. materiálne zabezpečený mladý človek

Мажор проїхав на червоне світло, не боячись покарання.

2. syn bohatých rodičov

Тема веб-конференції стосувалася дітей-**мажорів** та їхньої безкарності.

мерс

auto značky Mercedes

Мій батько має спортивний **мерс**.

мило

e-mail

Виконану роботу скиньте мені на **мило**.

мобіллка

mobilný telefón

Вчора купив собі класну **мобіллку**.

музон

hudba

Хлопці слухали драйвовий **музон**.

намитися

chystať sa niekam

Ми з подругою **намилились**
іти за покупками.

нафарширований

1. bohatý, luxusný (o aute, počítači a i.)

Загалом, комп'ютер доволі
нафарширований.

**2. bohatý, zabezpečený
človek**

Наша знайома знайшла собі
такого **нафаршированого**
молодого чоловіка.

3. zaplnený

Прикордонники
затримали „Мерседес“,
нафарширований зброєю.

нульовий

1. neprípravený

Ми ніколи не приходили на
іспит **нульовими.**

2. nový

Я купив цей **нульовий**
магнітофон за смішну ціну.

обламати

ponížit', vysmiať niekoho

Я вважав тебе другом, а ти мене так **обламав**.

общага

internát

Кімната в **общазі** була неохайною.

осад / випасти в осад

byť prekvarený

Почувши цю новину, я випав в **осад**.

очкуляри

okuliare

В цих **очкулярах** ти вже надто смішний.

пара

štvorka (známka v škole)

Я отримав **пару** з математики, бо не виконав завдання.

паритися

byť nervózny, trápiť sa

Не треба **паритися**, все налагодиться!

пацан

1. chlapец

Усі наші **пацани** збираються сьогодні на вечірку.

2. priateľ

Вчора я була у кіно із своїм **пацаном**.

пивасик

pivo

Йдемо, вип'ємо **пивасику**.

підколоти

vysmiať niekoho

Учора дівчата так **підкололи** мого знайомого.

пішкарус / пішкарусом

chodiť peši

Ми запізнились на автобус, тому тепер змушені йти **пішкарусом**.

плющити

rehotat' sa

Від почутого анекдоту мене ще довго **плющило**.

поляна

hostina

Брат на свій день народження таку **поляну** накрив, як у справжньому ресторані.

попса

populárna hudba

На музичних каналах одну **попсу** крутять.

предки

rodičia

Можеш приходити до мене, **предки** поїхали за місто.

прикол

vtip

У Інтернеті знайдеш безліч **приколів** на політичну тематику.

профка

profesorka

Профка ще не виставила бали за останній модуль.

розводити

klamať niekoho

Розвели мене, як малу дитину.

розфрендити

vymazať zo zoznamu priateľov (na počítači)

Ти випадково мене **розфрендив**.

сачок

človek, ktorý sa niečomu vyhýba (práci, škole a i.)

От **сачки**: повтікали з останніх уроків.

сеструха

sestra

Моя **сеструха** набагато молодша за мене.

скатати

odpísať

Сподіваюсь, мені вдасться **скатати** всі завдання, бо інакше я цей іспит не складу.

степуха

štipendium

Степухи в мене цього семестру не буде.

тату

tetovanie

Сьогодні стало модним робити собі **тату** на тілі.

тачка

auto

Крута у твого шефа **тачка**.

триндъож

táraniny

Твій **триндъож** мені вже набрид.

тролік

trolejbus

Тролік утік з-під самого носа.

тусівка

1. stretnutie mládežníckych skupín

Тусівка відбудеться у нічному клубі.

2. skupina ľudí so spoločnými záujmami

На зустрічі зібралась уся театральна **тусівка**.

убитий

vyčerpaný

Під кінець робочого дня я такий **убитий**.

універ

univerzita

Універ закрили на карантин на три тижні.

учиха

učiteľka

Тихо! Зараз **учиха** прийде!

фізичка

učiteľka fyziky

Сьогодні **фізичка** дала нам самостійну роботу.

фізра

telesná výchova

Добре, що **фізру** сьогодні відмінили – довше поспимо.

фіолетово

ľahostajne, nezaujímao

Мені **фіолетово**, що про мене подумують.

фотік

fotoaparát

Обов'язково візьміть на природу **фотік!**

фоткати

fotografovať

Я люблю **фоткати** природу.

френдеса

priateľka

У мене з'явилась нова **френдеса**.

хавчик

jedlo, strava

Давай приготуємо якийсь **хавчик**.

халява

bezplatne

В кіно ми сходили на **халяву**.

хімічка

učiteľka chémie

Хімічка поскаржилась на нас директору!

чайник

nováčik

Починаю вивчати комп'ютер з книгою «Усе для **чайників**».

шеф

vedúci, riaditeľ

Наш новий **шеф** дуже строгий.

шкари

obuv

Після дощу мої **шкари** втратили природній колір.

шмотки

odev, šatstvo

У тебе вже стільки **шмоток**, що їх можна продавати.

шпора

ťahák

На іспиті мені не вдалося
вистягти **шпору**.

шугати

strašit'

Хлопці, тільки не треба мене
шугати.

ящик

televízor

По **ящику** тепер цілий день
футбол показують.

